

**Pol Ina Giruma
Pilipai
Damsi Kurisi
(Philippians)
Vonaviakova**

Pilipai kwanatuna na Masedoniya dobunai Yurop kamoni ma aposol Pol ina mariyai ti na Rome damsii i vibadana gaburinai. Pol ina biga kupuna damsii kamosiyai na Pilipai kwanatunai ivi karei ma nani dobunai wawaya Keriso ivi tumaghaneii ma vokavakavara ivi karei, ma Pol ivoteresi inae. Muriyai ku gabura iterei ma nani kamoni weni girumina igirumi Pilipai damsii kurisi. Ina nuwapoya sago na vitumaghana damsii viya ikawapatei ma kana viruwa na ivi nuwapoya da Pilipai kamoni vibeyebeyena vibero damsii ivivi beyebeyena Keresiyana kurisi. Ina nuwapoya ipeyari ma kegha da weni girumina ivi debei da ivi nuwabiibii kirakai ma nota rewapana gwabinai, iyamna ina vitumaghana Yesu Keriso kurina irakata kirakai da imiimiirikikina.

Pol igiruma Pilipai damsii kurisi, iyamna i verena ivonatawei inekiibau kurina na ina kayowana da iti kiikiwesi. Ma weni girumina kamoni taraboga ipanani da ikiiepepisi da tuna ina nuwapoya ma bade ti i nuwapoya ke ina berisi da i nota ina peku. Ma bade ivi nowi kurisi da ina tereoruwe meyesi da Yesu Keriso nakanani ma ke ina kayotata da nota meyena ini badesi. Muriyai ivonavinotisi da Keriso ivi tumaghaneii kubiine na

God yawasa makamakii nonowina ipuyosi, ma ina agabiibai irakata da nevana kava iveresi. Ma igiruma da ke Moses ina vonaviyoyovana ita nunuri da yawasa ita panani. Ma ivona da iyavo kava Keriso yavata ivi nuwasago na God nuwabi-ibai ma nuwanuba ina veresi.

Nota ghamana Pol ina giruma kamoni na ikikava Keresiyana i yawasa ma i vitumaghana kamoni na ini nuwabiibai, ini tepatora, ini nuwasago, ma ina miirikikina. Ma bade ivi debei da Pol ina nuwaviina irakata kirakai Keresiyana damsi Pilipai kamoni kurisi.

Pol ina nota weni nakanani irereghi.

Sapta 1:1-11 Giruma ivotawei.

Sapta 1:12-26 Ikikava Pol imakamakai.

Sapta 1:27 da ku 2:18 Yawasa Keriso tepani.

Sapta 2:19-30 Timoti ma Eparodaitas ina vonatawesi.

Sapta 3:1 da ku 4:9 Vonaverena da ina kitaruvisi.

Sapta 4:10-20 Pol turaturana Pilipai kamoni.

Sapta 4:21-23 Vikiikiwa ma giruma igudui.

¹ Taku Pol ma Timoti akii viruwa na Yesu Keriso* ina bigabiga.*

God ina wawaya Pilipai kamoni, tami na Yesu Keriso yavata koinuwasago ma kami koy-akoyagha ma kami vinoraveraveyana yavata na kurimi kagirugiruma.

² Ainowi ita Mamai God ma Bada Yesu Keriso kurisi da agabiibai ma nuwanuba ina veremi.

---

* **1:1: Keriso:** Grik damsi gamosi evonavona bo 'Keriso' ma Hibru damsi gamosi evonavona bo 'Mesaya.' Ivi ruwa iyamna 'God ina Vivinevine Wawayina.' * **1:1:** Apos 16:12

Vikiikiwa ma nipowana.

³ Mara nonowa aku God aikiikiwei maranai anotanotimi.

⁴ Ma peyarimi kubiimi aniponipowana na mara nonowa nuwabiibiyai aniponipowana,

⁵ iyamna nani maranai Keriso varana biibiina kovivi yanei da ku karako, koiviteku da varana biibiina kubiine tabigabiga patapata.

⁶ Ma akovi da God, tuna ina biga biibiina gwabimiyai ivi karei na nakanani ina nena da Yesu Keriso ina vovira na nani bigana turina.

⁷ Aku nota maninina da nakanani anotanotimi, iyamna tami na nuwanuwaku. Gabura kamoni bo vovotaweku ma kegha da Keriso varana biibiina kana papara avowavowai ma ina vonavaghata aidebei. Nani kamoni na kudubita God ina agabiibai damina taviiviiya.

⁸ God iakovi da vonavaghata avonavonemi da nuwanuwaku kudubina ainuwapoyemi. Ma nani notana na Yesu Keriso ina nuwaviina kamoni aviiviiya.

⁹ Ma aku nipowana na weni. Ami nuwaviina ina rakata da ina rakata kirakai, ma ku tepana akova vaghata ma nota maninina gwabimiyai ina makai.

¹⁰ Tuna kubiine tami kovokovoghimi da keta biibiina kava kona vinei da maranai Keriso ina vovira na tami maninimi ma nuwanuwami yagharina.

¹¹ Aniponipowana da ami yawasa kudubina kamoni na bera biibiisi kava kona beraberi, ini matakira da tami Yesu Keriso ina wawaya maninimi. Weni nakanani kona beraberi na wawaya ina kitimi da i vokavakavara ina rakata da God kana kadara ini rakati.

Yawasa Keriso tepanai.

¹² Varevaresiku, akayokayowei da konakovi da aviyavisina itupuwa kuriku na ivi viteta da Keriso varana biibiina nakeda ina rakata kamokamowa,

¹³ iyamna kiivavo ina numa kana potapota damsi ma wawaya kudubisi weni dobunai iakovi da Keriso varana biibiina adimadime i kubiine na ku gabura itereku ma kaekuwai chein ikuni.*

¹⁴ Ma gabura kamonai amakamakai na Keresiyana varevaresita i vitumaghana irakata Bada kurina ma i nota ivi rewapana da ere tepatorasi God vonana edimadime i.

¹⁵ Vona bubuna da wawaya viya na enuwanuwakapiyeku ma ekayokayowei da kii vava ina rakata, tuna kubiine Keriso varana edimadime i. Ma wawaya viya na nota manininai edimadima.

¹⁶ Ti na i nuwaviina kuriku irakata da edimadima, iyamna iakovi da God weni dobunai itereku da Keriso varana biibiina ati tarapaparanei.

¹⁷ Nani nuwakapi wawayisi na ke nuwanuwasi kudubinai Keriso ita dimadime i ma ti mani kii vava kubiine. Enotanotai da taku gabura kamonai na ina berai da kaku nuwapoya ini rakati.

¹⁸ Ma ke sago avai, nota gavugavusiyai bo nota yagharisiyai edimadima. Keta ipeyari ma bera ghamanakina da Keriso varana biibiina edimadime i. Tuna kubiine ainuwabiibiyei ma mara nonowa ani nuwabiibai,

¹⁹ iyamna akovi da ami nipowana ma Yesu Keriso Kanumina ini viteku da aviyavisina itupuwa kuriku na damonai yawasa ana panani.

---

* **1:13:** Apos 28:30

²⁰ Aku kayowana ghamana ma aku nota re-wapanina da ke meyani ana bera berai da anini-maya. Ma ani tepatora kamowa da aku yawasa kamonai, karako ma mara nonowa ana bera bubuni da Keriso kana vava ani rakati. Namanaki wawaya ini raboboku bo yawayawaku.

²¹ Taku kuriku yawayawaku ana makamakai na ibiibai, iyamna aku yawasa na Keriso kubiine. Ma ata rabobo na ita biibii kirakai.

²² Ma ke atakovi da meni ketana ana viiya, iyamna yawayawaku ana makamakai na biga ku tepana ana berai.

²³ Taku na keta ruwa inotaragharaghiku. Aku kayowana ghamana da weni yawasina dobuwai ata kuyowei da Keriso yavata kata makai, tuna na bera biibii kirakiina.

²⁴ Ma tami kubiimi na ita biibai da yawayawaku ata makai.

²⁵ Tuna kubiine, akova bubuni da ana makai. Yavata tamamakakai na ani vitemi da Keresiyana yawasina kamonai kona nae kirakai. Ma bade ami vitumaghana nuwabiibiina damina kona vii bubuni.

²⁶ Ma maranai ana vovirame kurimi na ami vigheghena Yesu Keriso kurina ina rakata da ami nuwabiibai ina kamtepoi.

²⁷ Ana numataya kurimi bo kegha na koberai da Keriso varana biibiina yavata koni kovokovoghana. Nakanani kona berai na sisiyimi ani yanei ma anakovi da kudubimi komiimirikikina, koin-uwasago ma nota sago kava gwabimiyai da vitumaghana ma Keriso varana biibiina kubiine koipaparana kirakai.

²⁸ Kami ghavighaviya ke kona yabumanesi,

maghitepami etora. Tuna ini matakira kurisi da God ina kiipupunatawesi ma tami na yawasa ina veremi.

²⁹ God ina kayowanai ina agabiibai iveremi da Keriso koitumaghanei ma bade kubiine kovovokwarakwara.

³⁰ Rorova kokitiku da wawaya ivivi tupaketowaneku. Ma karako sisiyiku koiyanei da taku patana da avovokwarakwara. Ma wekarakava na tami bade nakanani damina koviiyiya.*

2

Ikikava Keriso itereoruwe meyei na nakanani taberai.

¹ Keriso yavata koinuwasago na rewapana kopanapanani, bo? Keriso ina nuwaviina damina koviiyiya na nuwanuba kopanapanani, bo? Kanuma Vovokaravina yavata koisagomi, bo? Nuwapika ma vikamyuyuwa gwabimiyai, bo?

² Mikeda tami nakanani na nota sago kava koviya, kovi nuwaviinavivirana. Kobiga patapata ma koberai da nuwanuwami na sago. Weni nakanani kona berai na ani nuwabiibii kirakai.

³ Aviyavisina kona berabera na ke meyani kayotata notana bo nota meyena ini bademi. Ma mara nonowa kovokuwaya meyemi ma konotai da turraturami na ighekuyowemi.

⁴ Ma tami sago sago duma na ke tami mani ami kayowana kava ma wawaya i kayowana yavata kona kitakitai.

---

* **1:30:** Apos 16:19-40

⁵ Ma Yesu Keriso ikikava inotanotai, nakanani kota notai.

⁶ Tuna ma God na sago.

Ma kegha da aviyavisina rapenai na ke ita vokikini.

⁷ Itereoruwe meyei da ivi wawayota ma iberai da tuna moyaka.

⁸ Ivi wawayota tota nakanani ma ivokuwaya meyei ma ina Mamai ivotekatekei da korosiyai irabobo.

⁹ Tuna kubiine na God iterepai da ighe kirakai ma iberai da kana vava irakata kirakai da wawayo kudubisi kii vava ighekuyowei.

¹⁰ Ma iberai da kunumai, dobuwai ma dobu gaburinai

wawayo kudubisi Yesu avanai ini tuwaporeruruwana.

¹¹ Ma wawayo kudubisi debiiyai ini mamatara da Yesu Keriso na Bada da Mamai God kana kadara ina rakata.*

Tota nakanani ma gwamegwame.

¹² Turaturaku, tami nuwanuwaku. Rorova taku gwabimiyai na mara nonowa kovovotekatekeku. Ma karako na taku ke gwabimiyai, tuna kubiine Keriso notanai kovotekateka kamowa. Ma ami yawasa kamonai na ere yabuyabumani ma ere kirokiroromi koni paparana kirakai da God kona votekatekei na koni matakira da namada ivi yawasimi,

¹³ iyamna God gwabimiyai idagudagu. Nota evereveremi da ina kayowana na kona votekatekei

---

* **2:11:** Isa 45:23

ma rewapana evereveremi da ina kayowana kona beraberai.

¹⁴ Bera kudubina kona beraberai na ke koni ruwa ma ke kona vonavikoni.

¹⁵ Koberai da tami na wawaya maninimi ma ke sago berona gwabimiyai da tami God natu-natuna biibiimi. Weni kimtina dobuwai ti na beroberosi, didibara wawayisi ma kamosiyai komakamakai da nakanani ma gwamegwame didibarai ita karakarata.*

¹⁶ Yawasa makamakii nonowina sisiyina kovotanakikini da koni debei kurisi. Weni nakanani kona beraberai na Keriso ina vovira maranai na ana kawabiibiyemi, iyamna ami bera ini matakira da ke ata veru wapawapa ma ke aku biga ati rekwei.

¹⁷ Ami vitumaghana na nakanani ma suwara kapukapunina God kurina. Ma aku yawasa na nakanani ma wain suwarina ami ku suwara tepana ata tepoi. Weni miibiina iyamna vaghata na weni, aku biga kamomiyai aberai da kovi tumaghana, tuna kubiine mikedda ina kiivunuku da taraku ina sororo. Ke atakovi da ini raboboku bo kegha, ma namanaki, ainuwabiibiyemi,

¹⁸ ma tami yavata nakanani kovi nuwabiibiyeku.

Timoti ma Epaporodaitas.

¹⁹ Aku kayowana da Bada Yesu ini vaghinei na wekarakava Timoti ana vonatawei kurimi. Ina vovirame na ini akoviku da tami ikikava na tuna ina kiipepiku.

²⁰ Gwabikuwai ke sago iyai Timoti nakanani. Tuna mara nonowa inuwapoyemi ma enotan-otimi, taku nakanani.

---

* 2:15: Deut 32:5

21 Ma wawaya peyarisi ti mani i kayowana enotanotai, ke Yesu Keriso ina kayowana ita notanotai.

22 Ma Timoti na ke nakanani, namada ivi debe meyei kurita da tuna wawaya maninina, iyamna akii viruwa Keriso varana biibiina kubiine kabigabiga patapata, nakanani ma tomowa ina mamai yavata ita bigabiga.

23 Tuna kubiine anotanotai da Timoti ana vonatawei kurimi. Kunona anakova bubuni da aviyavisina ina tupuwa kuriku ma muriyai ana vonatawei.

24 Aku nota ivi rewapana kirakai da vivaghina Bada gwabinai ana viiya ma ke mara gurina na taku bade ana numataya kurimi.

25 Nota biibiina aviiya da Epaporodaitas ata vonatawei ita vovira kurimi. Tuna na Keresiyana varesita ma tuna yavata kabigabiga patapata da Keriso varana biibiina kana ghavighaviya kavi kawapatesi. Tuna wawayina iyonayona kubiimi, kovonatawei kuriku da ikoyagha bubuniku.

26 Ma ivi nuwapoya da sisiyina kovi yanei da igubaga kirakai na kovi nuwapoyei. Ina kayowana ghamana da peyarimi ita kitimi ma kotakovi da tuna vaghina.

27 Vona bubuna, igubaga kirakai da gisina kava ita rabobo. Ma kegha da God ivi kamyuyuei, ma ke tuna kava ma taku bade nakanani, iyamna ita rabobo na ati nuwapoya kirakai.

28 Tuna kubiine aku kayowana ghamana da ana vonatawei da maranai ina nekiibau kurimi na koni nuwabiibai, ma taku bade nuwanuba gisina ana viiya.

29 Nuwabiibiyai ma Bada avanai kovi kiikiwei.

Wawaya Epaporodaitas nakanani na mara nonowa koti gheghenisi,

³⁰iyamna Keriso ina biga kubiine na gisina kava ita rabobo. Tami ke kovokovoghina da koti viteku, tuna kubiine ivere meyei da ivi viteku.

3

Keriso titumaghanei kubiine God ina vona da tota ina wawaya maninita.

¹Ma vaghina, varevaresiku, Bada kubiine kovi nuwabiibai. Rorova agiruma da aviyavisina avi sisiyei kurimi na ininiku ke ita babara da nani sisiyisi ana kiitana meyei da tuna ini taraparanemi.

²Tomotomowa viviberosi kokitaruvisi, ti na kukou. Biga berona eberaberi, ma wawaya ininisi itarabediyan, evonavonesi da kwimata bekasi ita tuviviratawei da yawasa makamakii nonowina ita panani.

³Ma tota na ke nani tomotomowisi nakanani, tuvivira ina matakira vaghata gwabitiyai na weni. God Kanumina ina rewapanai tavovokavakavara, Yesu Keriso yavata tinuwasago da kana kadara tirakati, ma takovi da ke dobu ma tupuwa berasi tepanai kata makamakai.

⁴Anota meyeku da ruvaruvana da nani berasi tepanai ata makai. Meni wawayina dobu ma tupuwa berasi itumaghanei ma inota meyei da nani berasi kubiine ighe kirakai na wawayina kurina ata vona bo, "Taku aghekuyowem."

⁵Atupuwa ma mara kana vi 8 na kwimata bekaku ituviviratawei. Taku na Israel wawaya,

ma kaku dam na Benjamin. Taku na Hibru vaghata, ke tara viravirana. Taku Perisi, ikikava Perisi damsi Moses ina vonaviyoyovana enununura bogai na taku bade nakanani.*

⁶ Aku kayowana ghamanakina da God ati nuwabiibiini, tuna kubiine vitumaghana damsi avivi tupaketowanesi. Moses ina vonaviyoyovana kudubina akivina bubuni, abera tovonni da aku yawasa na maninina kavakava God ku matana.*

⁷ Rorova nani berasi kudubina anotai da iyamsi irakata ma karako Keriso akovina aviiya na anotanotai da nani berasi na iyamsi kegha.

⁸ Vonavaghata, aku Bada Yesu Keriso akovina na iyamna irakata da bera kudubina ighekuy-owei. Tuna wawayina kubiine aku yawasa ma aku bera peyarina aruvoterei. Anotai da kudubina na mugu, iyamna aku kayowana da Keriso ata viiya

⁹ ma yavata kati nuwasago. Karako na ke aku bera biibiisi tepanai ata makamakai ma ke Moses ina vonaviyoyovana ata nunura tovonni da God ina kayoweku ma ita vona da taku ina wawaya maniniku. Keriso aitumaghanei, tuna kubiine God evonavona da taku ina wawaya maniniku. Itere da ita vitumaghana kubiine na ina kayoweta.

¹⁰ Akayokayowei da Keriso anakova bubuni, ma ina rewapana damina ana viiya, tuna rewapaninai da rabobowai ivomiiri. Ma akayokayowei da ikikava ivi kamaghiyei, nakanani ani kamaghiyei. Ma ikikava irabobo, nakanani ana rabobo.

¹¹ Peyarina ana berai ma anotanotai da mara

---

* **3:5:** Apos 23:6, 26:5; Rom 11:1   * **3:6:** Apos 8:3, 22:4, 26:9-11

sago rabobowai ana vomiiiri.

Taverau bubuna da ku damona.

¹² Ke ata vonavona da bera peyarina avi kovini bo ata vonavona da taku maniniku. Ma aipaparana da aviyavisina peyarina Keriso ekayokayowei da ana berai na ani kovini, iyamna iviiniku da aku yawasa na rapenai.

¹³ Varevaresiku, ke ata notanota meyeku da bera peyarina ata bera yavui. Ma nota sago kava gwabikuwai na weni. Bera kudubina itupuwa kuriku na ku muriku aterei. Ma aipaparana da aviyavisina maghinokuwai emakamakai na tuna ana viiya.

¹⁴ Tuna kubiine ana verau kirakai da ku turina da miya biibiina ana viiya. Nani miyiina na Yesu Keriso avanai God ikwatuku da ku kunuma ana ghae.

¹⁵ Ma peyarita kanuma ina ku nevaneva nota magura gwabitiyai iterei na nakanani kata notai. Ma tami iyavo kava ami nota bogiiyai na karakava God vonavaghata ini debei kurimi.

¹⁶ Vonavaghata namada taviini na tavokikini ma taverau.

¹⁷ Varevaresiku, aku yawasa kovi bonebonei. Ma bade, iyavo kava namada ibonebonekai na i matakira kokitai ma kokivina bubuni,*

¹⁸ iyamna, mara ipeyari avonemi ma wekarakava ere matadogaku avonavona meyemi, wawaya ipeyari i yawasa kamoni ivi debei da Keriso ina korosi ikawapatei.

¹⁹ Mara damonai na God ina kiipupunatawesi, iyamna tupuwa ina kayowana itumaghanei da

---

* **3:17:** 1Kor 4:16, 11:1

tuna na i god. I bera beroberosi ita vivinimayei na ekayokayotatei ma weni dobuna yawasina kava enotanotai.

²⁰ Ma tota, ita dobu vaghata na kunuma. Tuna kubiine, nimonimoriyai tikoyakoyagha da kata Viviyawa Bada Yesu Keriso, kunumai ina pisi,

²¹ da ina rewapanai tupuwita mitamitasi ma raborabobosi na ina ruvovirei da tuna tupuwina nakanani, rewapanina ma makamakii nonowina. Nani rewapanina irakata da bera peyarina dobuwai ma kunumai eteretereoruwei da ina vikiivavona gaburina i ina makai.

4

Pol ivonesi da ikikava ita makai.

¹ Varevaresiku, tami nuwanuwaku. Ma mara nonowa akayokayowei da ata kitimi. Aku nuwabiibai ma aku miiya kunumai na tami tepamiyai. Turaturaku biibiimi, tuna kubiine akayokayowei da Bada kovotana bubuni ma komiirikikina.

² Ma aku wivine Iyodiya ma Sintike ainowi kurimi da vikawapata kovoterei ma Bada avanai kovi nuwasago.

³ Ma bade aku tomowa* biibiim, yavata tabiga patapata, tam kurim ainowi da ita wivine ruwa kevi vitesi da ini nuwasago, iyamna gwabikuwai ti ma Kerement ma aku wawaya viya na yavata kabigabiga patapata Keriso varana biibiina kubiine. Ma ti damsi kii vava namada God igirumi Yawasa Bukana kamonai.

⁴ Kovi nuwabiibai mara nonowa Bada kubiine. Ana vona meyei, kovi nuwabiibai!

---

* **4:3:** Tomowa kana vava Sisigas.

⁵ Ma ami bera peyarina ere nuwanubami koberai da wawaya peyarisi ina kitimi ma inakovi da tami ikikava wawayimi, iyamna gisina kava Bada ina nekiibau.

⁶ Ke sago aviyavisina koni nuwapoyei. Bera peyarina kubiine na konipowana, kovi nowi ma kovi kiikiwa ma ami kayowana kudubina God kurina kona terei.

⁷ Ma God ina nuwanuba nuwanuwami ma ami nota ini tarapaparanei Yesu Keriso kubiine. Nani nuwanubana na notakavakavana.

⁸ Vaghina, varevaresiku ma novunovuku, aviyavisina biibiina ma aviyavisina wawaya ighegheni, tuna kava mara nonowa kona notanotai. Keta vaghata, bera biibiisi ma nota maninisi, ma bade aviyavisina nuwaviivinina da takawakawabiibiyei na ti berasi kava konota bogai.

⁹ Aku bera ma aku yawasa peyarina da kokitai ma aku sisiya peyarina da kovi yanei ma akova koviiya na kudubina kovi bonebonei. Ma God, tuna nuwanuba everevereta na gwabimiyai ina makai.

I verena kubiine Pol ivi kiikiwesi.

¹⁰ Bada avanai ainuwabiibai da ami verena kovonatawei kuriku. Amakai kirakai ma karako da konotiku. Akovi da mara nonowa koinuwapoyeku ma ke sago taraboga ita makamakai da ami nuwaviina koti debei kuriku.

¹¹ Ke ata ne peku kubiine na weni nakanani ata vivisisiya, iyamna namada akova aviiya da ibero bo ibiibai ma taku vaghina da nuwabiibiyyai amakamakai.

¹² Mara viya aku kayowana ke gwabikuwai ma mara viya aku kayowana peyarina na

gwabikuwai. Akova aviiya da namanaki gomara bo mura, vitonara ekarakariku bo akamkam dodo ma kegha da taku vaghina. Mara biibiina bo mara berona ma ke sago avai.

¹³ Keriso ina rewapana ivereku da bera kudu-bina ana bera bubuni.

¹⁴ Ma ibiibii kirakai da aku nuwapoya kamonai na kovi viteku.

¹⁵ Ma bade tami Pilipai wawayimi Keriso Varana Biibiina kovi yanei da kovi tumaghanei na verena kovi karei. Tuna kubiine Masedoniya dobuna akiibutawei anae na koakovi da Keresiyana kudubisi kamosiyai na tami kava ami verena kovonatawei kuriku.*

¹⁶ Ma ku tepana, Tesalonika kwanatuna kamonai abigabiga ma ami verena mara nonowa kovonavonatawei da aku nuwapoya kovi kovini.*

¹⁷ Ma ke verena viinina ata nota kirakiiyei, aku nota ghamana da kanuma ina ku nevaneva na ami miiya ina rakata.

¹⁸ Epaporodaitas inekiibau da ami verena kovonatawei kuriku na ivereku da wekarakava na aku mura irakata kirakai. Ami verena na nakanani ma suwara ghabughabuna God kurina, tuna suwarina ivi vaghinei ma inuwabiibiyei.*

¹⁹ Ma aku God na mumurina ma aviyavisina kona kayokayowei na ina veremi Yesu Keriso avanai.

²⁰ Ma ita Mamai God tavokavakavari mara ku peyarina da kana kadara ina rakata. Amen.

Vikiikiwa Damona.

---

* **4:15:** 2Kor 11:9   * **4:16:** Apos 17:1   * **4:18:** Exod 29:18

²¹ Iyavo kava gwabimiwai Yesu Keriso itu-maghanei na kudubisi kovonesi da avi kiikiwesi. Ma Keresiyana varevaresita gwabikuwai ikiikiiwemi.

²² Ma bade vitumaghana damsi Kiivavo Sisa ina numa kamonai ebigabiga ma Keresiyana kudubisi weni dobunai ikiikiiwemi.

²³ Ainowi Bada Yesu Keriso kurina da ina agabi-ibai kanumimi kamonai ina makai. Amen.

Gapapaiwa New Testament
The New Testament in the Gapapaiwa Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Gapapaiwa long Niugini
copyright © 2009-2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gapapaiwa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-11-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

02820c89-25a2-533d-9e19-9a2d0e178860